

**KRAJOWA RADA KURATORÓW
WARSZAWA**

Warszawa; dnia 08 czerwca 2016 roku

00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11
e-mail: krajowarada.kuratorow@o2.pl
tel. 695 984 360, 603 294 416, 503 487 671

KRK 39/IV/2016

**Pan
Zbigniew Ziobro
MINISTERSTER SPRAWIEDLIWOŚCI RP**

Szanowny Panie Ministrze,

Krajowa Rada Kuratorów realizując ustawowe zadania wynikające z przepisu art. 46 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 795 ze zm.) zwraca się z uprzejmą prośbą o pilne wyznaczenie terminu spotkania przedstawicieli Krajowej Rady Kuratorów z władzami resortu w celu uzyskania informacji na temat działań związanych ze zmianą struktury organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości, w szczególności ich skutków dla struktury i organizacji Kuratorskiej Służby Sądowej, w tym prowadzonego nad nią nadzoru administracyjnego i merytorycznego.

Krajowa Rada Kuratorów zapoznała się projektem zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 maja 2016 roku zmieniającego zarządzenie nr 8 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2015 roku w sprawie nadania statutu Ministerstwu Sprawiedliwości, z którego wynika, że ma zostać powołany nowy Departament Spraw Rodzinnych i Nieletnich, w którego kompetencjach miałyby pozostawać „*nadzór administracyjny nad kuratorską służbą sądową w zakresie spraw rodzinnych i nieletnich*”. Przeprowadzenie tak istotnych zmian w organizacji Ministerstwa Sprawiedliwości, które niosą za sobą bezpośrednie skutki także dla funkcjonowania Kuratorskiej Służby Sądowej, nie zostało dotychczas skonsultowane z ustawowo upoważnionymi przedstawicielami reprezentowanego przez nas środowiska.

Rozumiemy i dostrzegamy potrzebę wdrożenia działań, które miałyby na celu stworzenie właściwej podbudowy dla jakże istotnych zagadnień związanych ze sprawami rodziny, pozostającymi w kręgu zainteresowania i kompetencji wymiaru sprawiedliwości. Pragniemy przypomnieć, że wielokrotnie w korespondencji kierowanej do rozmaitych podmiotów, w tym do Ministra Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw

Obywatelskich, postulowaliśmy potrzebę ustawowego, kodeksowego uregulowania całokształtu spraw pozostających w gestii Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujących orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, a także nadania kuratorowi rodzinnemu rangi organu postępowania wykonawczego adekwatnej do ważności spoczywających na nim zadań. Zagadnienie to przedstawialiśmy również podczas posiedzeń komisji sejmowych i senackich, tak poprzednich i obecnej kadencji.

Natomiast wprowadzenie projektowanych zmian spowoduje komplikacje w funkcjonowaniu Kuratorskiej Służby Sądowej poprzez rozdzielenie na różne departamenty odpowiedzialności za prowadzenie całokształtu spraw jej dotyczących. Będzie to miało zatem przełożenie na decyzje w sprawach służby dotyczące sekretariatów i obsługi biurowej, przeniesienia na wyższy stopień służbowy, bezpieczeństwa pracy, decyzje personalne w przypadku wystąpienia dysproporcji w obciążeniu pomiędzy poszczególnymi specjalizacjami, które wymagały będą porozumienia pomiędzy dyrektorami dwóch, odrębnych departamentów. Docelowo, może oznaczać to powrót do sytuacji sprzed wejścia w życie Ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 795), gdzie względy praktyczne wymuszały również odrębność zarządzania każdą ze specjalizacji na poziomie okręgu, a tym samym zwiększenie liczby stanowisk funkcyjnych (przed rokiem 2001 w większości okręgów działało równolegle dwóch kuratorów wojewódzkich, którzy niezależnie od siebie odpowiadali za funkcjonowanie kuratorskiej służby sądowej w okręgu). Proponowana zmiana organizacyjna nie sprzyja również stworzeniu jednolitych standardów dla polityki kadrowej, awansowej, czy też logistycznej w zakresie zarządzania służbą na poziomie okręgu. Wymusi to również podział zespołów łączonych, dotychczas funkcjonujących w mniejszych sądach, w których obowiązki pełnią zarówno kuratorzy wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, jak i sprawach karnych.

Poza tym, w naszej ocenie, zakres projektowanych zadań, które miałyby wchodzić w kompetencje nowo powołanego departamentu wprowadza dualizm w części dotyczącej nadzoru nad wykonywaniem niektórych zadań podejmowanych przez kuratorów sądowych wykonujących orzeczenia w sprawach karnych. Dotyczył on będzie przede wszystkim postępowań karnych z kategorii przestępstw przeciwko rodzinie i opiece, gdyż kategoria ta w całości mieści się w kompetencji „*nadzoru administracyjnego nad kuratorską służbą sądową w zakresie spraw rodzinnych i nieletnich*” (vide pkt. 2 ust 1 pkt. b uzasadnienia projektu). W sytuacji, w której kuratorzy sądowi wykonujący orzeczenia w sprawach karnych będą podlegali kilku równorzędnym, niezależnym od siebie ośrodkom kontroli może prowadzić to do formułowania przez nie zróżnicowanych, niewykluczone że czasem sprzecznych i wzajemnie wykluczających się zaleceń. Może to skutkować narastaniem utrudnień w wykonywaniu orzeczeń i pośrednio negatywnie wpłynąć na wizerunek wymiaru sprawiedliwości.

W naszej ocenie sposobem na uniknięcie komplikacji spowodowanych utworzeniem nowego departamentu i przeniesieniem do jego kompetencji nadzoru nad częścią zadań wykonywanych przez Kuratorską Służbę Sądową byłoby stworzenie struktury organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości, która łączyłaby w sobie przedstawioną w omawianym projekcie potrzebę wzmocnienia spraw rodziny z zachowaniem modelu kurateli sądowej obowiązującego w Polsce po wdrożeniu rozwiązań zawartych w Ustawie z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 795).

Zdaniem Krajowej Rady Kuratorów wprowadzenie projektowanych rozwiązań ten sprawdzony i ugruntowany model funkcjonowania kurateli i zarządzania nią zlikwiduje. Proponujemy, aby w powołanym departamencie, który obejmował będzie całą Kuratorską Służbę Sądową, wyodrębnione zostały między innymi wydziały: kurateli, spraw rodzinnych i nieletnich, wykonania orzeczeń karnych, z jednoczesnym rozdzieleniem pomiędzy nie kompetencji merytorycznych w zakresie nadzoru nad poszczególnymi specjalizacjami Kuratorskiej Służby Sądowej i zagwarantowaniem jednolitego nadzoru administracyjnego nad tą służbą.

Rozwiązanie zaproponowane przez Krajową Radę Kuratorów spowoduje wzmocnienie kompetencyjne już istniejącej struktury i pozwoli zaakcentować uznanie dla problematyki spraw rodzinnych bez konieczności dokonywania rozdziału w nadzorze administracyjnym nad funkcjonowaniem Kuratorskiej Służby Sądowej. Spodziewać należy się, że docelowo przyczyni się też do ukształtowania pozytywnego wizerunku wymiaru sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku,

**Przewodniczący
Krajowej Rady Kuratorów**

Henryk Pawlaczyk
Henryk Pawlaczyk

Do wiadomości:

- *Pan PATRYK JAKI, SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI.*
- *Pan ŁUKASZ PIEBIAK, PODSEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI.*
- *Pan MIROŚŁAW PRZYBYLSKI, DYREKTOR DEPARTAMENTU WYKONYWANIA ORZECZEŃ I PROBACJI W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI.*